

**Bruxelles, 9 iulie 2026
(OR. en)**

11631/26

LIMITE

COPS 426	EUMC 288
ANTICI 189	INDEF 140
POLMIL 297	HYBRID 90
COEST 550	ESPACE 122
COASI 142	CLIMA 389
CONUN 125	ENV 920
MAMA 185	CT 89
MOG 161	COTER 105
COTRA 61	CIVCOM 183
ELARG 151	RELEX 974
COWEB 100	JAI 959
COAFR 224	COMPET 933
COLAC 100	CFSP/PESC 1112
CONOP 45	CSDP/PSDC 481

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II)
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Înțelegere comună – Amenințările și provocările cu care ne confruntăm: evaluarea mediului strategic al UE

**Înțelegere comună – Amenințările și provocările cu care ne confruntăm:
evaluarea mediului strategic al UE**

Lumea cu care ne confruntăm

Uniunea Europeană se confruntă cu un context geostrategic incert, determinat de amenințări susținute și simultane pe mai multe fronturi. Este necesară o înțelegere comună a acestor amenințări, bazată pe o abordare la 360 de grade, pentru a garanta că UE este pregătită și în măsură să se adapteze astfel încât să își protejeze cetățenii, să își proiecteze interesele, să își consolideze autonomia strategică și să își reducă dependențele în mod eficace, precum și să își susțină valorile pe care s-a întemeiat: respectarea demnității umane, a libertății, a democrației, a egalității, a statului de drept și a drepturilor omului.

Mediul nostru strategic trece printr-o transformare structurală profundă, în care diverse puteri revizioniste și actori din ce în ce mai combativi contestă în mod direct securitatea, stabilitatea și prosperitatea europeană. Prin agresiunea sa neprovocată împotriva unui vecin pașnic – Ucraina, Rusia a distrus arhitectura de securitate a Europei de după Războiul Rece. Acest lucru constituie cea mai urgentă și directă amenințare la adresa securității europene, China fiind catalizatorul principal al agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, alături de colaborarea cu actori precum Belarus, Iran și Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC). Rezultatul războiului Rusiei împotriva Ucrainei va avea un impact profund asupra arhitecturii europene de securitate. Independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional reprezintă piatra de temelie pentru o pace justă și durabilă. O Ucraină independentă, sigură, prosperă și stabilă reprezintă o prioritate strategică pentru securitatea europeană.

Ordinea internațională bazată pe norme și sistemul multilateral, întemeiate pe dreptul internațional, pe Carta ONU și pe principiile acesteia, inclusiv respectarea suveranității și a integrității teritoriale a statelor, abținerea de la amenințarea cu forța sau de la utilizarea acesteia, precum și apărarea drepturilor universale ale omului, rămân esențiale pentru Europa și pentru comunitatea internațională în ansamblu. Totuși, toate acestea se află din ce în ce mai mult sub presiune. Se observă o tranziție accentuată de la reguli la dinamici de putere și o îndepărtare accelerată de la cooperarea internațională cu privire la noile tehnologii, la schimbările climatice și la comerț. Amenințările maritime, cibernetice și hibride tot mai mari amplifică provocările la adresa securității europene.

În centrul acestei transformări se află **voința unor puteri**, Rusia și China fiind cele mai importante dintre acestea, **de a dobândi o poziție dominantă la nivel regional și de a remodela ordinea mondială** în funcție de interesele lor, promovând revenirea la logica sferelor de influență. Acest efort este susținut și sistemic, alimentat de investiții pe termen lung în capacități militare, aspirații de superioritate tehnologică și utilizarea influenței economice. Acești actori exploatează interdependențe profunde și adesea asimetrice pentru a constrânge presupușii adversari. Integrarea IA și a sistemelor automatizate în procesele decizionale militare, economice și politice sporește viteza, amploarea și eficacitatea acestor amenințări, în timp ce recurgerea tot mai frecventă la activități hibride urmărește să ne exploateze vulnerabilitățile, estompând totodată distincția dintre pace și război.

În același timp, **Statele Unite**, cel mai important partener strategic al nostru, **își redefinesc prioritățile** și poziția în toate domeniile. Cu precădere, este în curs de revizuire contribuția de lungă durată a SUA la apărarea Europei, preconizându-se că europenii își vor asuma o mai mare responsabilitate pentru propria lor securitate. Pentru UE, acest lucru implică consecințe majore, având în vedere rolul central al legăturii transatlantice pentru securitatea, stabilitatea și prosperitatea noastră de-a lungul deceniilor. **Relația transatlantică și cooperarea UE-NATO rămân esențiale pentru securitatea noastră în ansamblu.**

În vecinătatea noastră apropiată, UE se confruntă cu un alt teatru de conflict activ în **Orientul Mijlociu**, fapt care a generat consecințe imediate și profunde în domeniile securității, economic și umanitar. În special, războiul recent din Golf, tensiunile continue din regiune, inclusiv cele legate de Israel-Palestina și Liban, reamintesc în mod clar amenințarea multidimensională pe care escaladarea regională o reprezintă pentru securitatea, reziliența economică și interesele strategice mai ample ale UE. Instabilitatea din Orientul Mijlociu este interconectată cu cooperarea negativă și strânsă a Rusiei cu Iranul.

Având în vedere acest mediu geopolitic în continuă evoluție, sunt necesare acțiuni ferme și parteneriate mai profunde pentru a ne apăra interesele și a promova prioritățile strategice ale UE – consolidarea pregătirii pentru apărare și promovarea stabilității globale, în special în vecinătatea noastră, asigurarea prosperității și rezilienței UE și protejarea valorilor sale fundamentale și a modelului său politic democratic. Procedând astfel, UE are ocazia să modeleze ordinea internațională bazată pe norme în viitor și să reprezinte o ancoră pentru partenerii mondiali care împărtășesc interesul nostru față de normele și principiile universale, dreptul internațional și multilateralism.

UE are o influență politică și economică considerabilă și deține instrumente de apărare puternice pentru a realiza toate aceste obiective. Cu toate acestea, trebuie să facem mai mult de atât și **să ne transformăm atuurile actuale în putere.**

Mediul nostru strategic: intensificarea concurenței strategice, a contestării și a fragmentării

Rusia reprezintă cea mai apropiată, semnificativă, directă și pe termen lung amenințare la adresa securității continentului european. Rusia încearcă să rupă ordinea de securitate europeană și mondială și să promoveze un model de guvernare bazat pe sfere de influență, prin care urmărește să își reafirme supremația asupra vecinilor săi. În ciuda faptului că nu și-a atins obiectivele militare și strategice, Rusia continuă să ignore eforturile diplomatice de a pune capăt războiului său de agresiune și de a obține o pace justă și durabilă pe continent, încercând în același timp să își regenereze forțele și capacitățile militare și să își restabilească imaginea internațională de putere mondială. Concentrarea de forțe militare ale Rusiei la frontierele Europei, militarizarea tot mai mare a societății și tranziția către o economie de război, cu ambiții concrete în domenii industriale și tehnologice strategice esențiale, cum ar fi spațiul și energia nucleară, constituie o amenințare pe termen lung la adresa securității europene.

În același timp, Rusia și-a intensificat campania hibridă împotriva UE și a statelor sale membre, inclusiv prin: perturbarea infrastructurii critice, spionaj, atacuri cibernetice, acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine, ingerințe prin satelit, instrumentalizarea migrației, precum și ingerințe electorale, sabotaje fizice și alte forme de ingerință ostilă. Scopul său este de a submina unitatea și democrația europeană, de a induce teama și a instiga polarizarea în cadrul societăților și, mai ales, de a descuraja continuarea sprijinului pentru Ucraina. Rusia folosește o gamă largă de instrumente hibride în vecinătatea europeană extinsă, din Balcanii de Vest prin Marea Neagră și Caucazul de Sud în Asia Centrală, ceea ce afectează în mod direct principalele interese politice și de securitate ale UE. Pentru a-și finanța mașinăria de război, Rusia utilizează o rețea de nave din flota fantomă pentru exporturile de petrol, eludând sancțiunile și creând în același timp riscuri maritime, de mediu, juridice și de asigurare a respectării legii.

China se poziționează pentru a câștiga competiția sistemică, combinând dimensiunea industrială, ambiția tehnologică și acoperirea globală și profitând, în același timp, de instabilitate. Avantajele asimetrice ale Chinei față de UE, fie că este vorba despre dezechilibre comerciale, materii prime critice sau de avantaje tehnologice în anumite domenii, precum și disponibilitatea sa de a utiliza acest lucru ca mijloc de presiune împotriva UE și a altor țări, mânată fiind de ambiția de a deveni principala putere mondială, transformă China într-o provocare strategică critică pe termen lung. Sprijinul Chinei pentru agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei este un factor favorizant esențial pentru Moscova. China va continua să încerce să își sporească influența în Europa.

Aceste tendințe, conjugate cu un mediu al amenințărilor profund modificat și cu o cooperare sporită între rivalii strategici – care au devenit mai coordonați, făcând schimb de capabilități și învățând din multiplele conflicte în curs – impun UE și statelor sale membre necesitatea urgentă de a-și consolida propriile capabilități de pregătire pentru apărare, securitate și descurajare. O UE mai puternică și mai capabilă în domeniul securității și apărării va contribui în mod pozitiv la securitatea mondială și transatlantică și este complementară NATO, care rămâne, pentru acele state care sunt membre ale NATO, fundamentul apărării lor colective.

Cooperarea consolidată în materie de securitate și apărare cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune și cu alți parteneri este din ce în ce mai importantă pentru ca UE să navigheze în acest nou mediu strategic.

În acest context, evoluția dinamicii geopolitice de bază prezintă noi dileme strategice fundamentale pentru UE. Ambițiile și asertivitatea **tot mai mari** ale Chinei, combinate cu **concurența strategică** care definește în prezent relațiile SUA-China, vor avea un impact din ce în ce mai mare asupra securității, competitivității, securității economice și rezilienței UE. **Aprofundarea parteneriatului strategic China-Rusia**, inclusiv în ceea ce privește cooperarea militară, va continua, de asemenea, să sporească interconectarea teatrelor strategice din Europa cu regiunea indo-pacifică și să conecteze și să amplifice amenințările la adresa securității. În același timp, **sistemul multilateral este supus unei presiuni fără precedent**, întrucât mari puteri din întreaga lume acordă din ce în ce mai multă prioritate concurenței și constrângerii în detrimentul cooperării și își reduc angajamentele și contribuțiile la instituțiile și normele multilaterale. Încălcările flagrante ale dreptului internațional, nerespectarea principiilor de bază ale Cartei ONU și contestarea gravă a normelor universale reprezintă o amenințare fundamentală la adresa ordinii mondiale construite în ultimii optzeci de ani. Este vorba în special de a face față provocărilor presante de la nivel mondial, cum ar fi schimbările climatice, reglementarea utilizării IA și prevenirea încălcărilor pe scară largă ale dreptului internațional, inclusiv ale dreptului internațional al drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar. Reducerea finanțării pentru eforturile umanitare și de cooperare din întreaga lume pune în pericol țări întregi și milioane de vieți omenești.

În acest context, UE se află într-un mediu de criză multidimensională pe termen lung, în care principala provocare nu mai este gestionarea amenințărilor individuale, ci gestionarea șocurilor cumulative și interdependente în diverse domenii și regiuni. Relațiile internaționale se caracterizează din ce în ce mai mult prin concurență strategică, politică și economică, confruntare și, în cele din urmă, conflict. **Provocările la adresa securității UE sunt în prezent și geoeconomice**, incluzând utilizarea ca armă a lanțurilor comerciale și de aprovizionare, accesul la energie și la alte resurse. Dependentele strategice și adesea asimetrice, blocajele de aprovizionare și transport maritim impun ca UE să considere competitivitatea economică și tehnologică și ca factori-cheie pentru securitatea noastră. În același mod în care amenințările interne și externe au fuzionat, amenințările geopolitice și geoeconomice se intersectează, necesitând abordări integrate. Prin urmare, este necesar să se reducă vulnerabilitățile în toate sectoarele strategice critice pentru reziliența societăților noastre, pentru a ne proteja valorile și interesele.

Ucraina a demonstrat o reziliență extraordinară în fața agresiunii Rusiei, a reușit să schimbe dinamica de pe câmpul de luptă în avantajul său și s-a dovedit a fi un furnizor de securitate dincolo de frontierele sale, cu un potențial neexploatat al industriei de apărare. UE a dat dovadă de unitate și hotărâre în ceea ce privește sprijinul său pentru Ucraina și presiunea suplimentară asupra Rusiei.

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și provocările geopolitice tot mai mari au consolidat și au subliniat și mai mult **importanța geostrategică a extinderii** ca o contribuție majoră la pacea, securitatea, stabilitatea și prosperitatea europeană, țările candidate la aderare fiind considerate, de asemenea, din ce în ce mai mult furnizori de securitate. Aproximarea țărilor candidate de UE printr-un proces de aderare bazat pe merite și reforme credibile reduce dependențele lor politice și economice și contribuie la obiectivele comune.

Balcanii de Vest, la fel ca Republica Moldova și Ucraina, fac parte integrantă din viitorul Uniunii Europene și au perspectiva de aderare la UE. Consolidarea alinierii politicii externe, aprofundarea cooperării în materie de securitate și apărare și consolidarea rezilienței la provocările comune, cum ar fi amenințările hibride și alte tipuri de amenințări care provin, de asemenea, din regiune și care afectează UE sub influența actorilor regionali și externi, rămân elemente-cheie ale parteneriatului UE-Balcanii de Vest, precum și ale cooperării regionale incluzive, ale reconcilierii și ale relațiilor de bună vecinătate.

În **vecinătatea** noastră **estică**, Rusia desfășoară activități hibride împotriva mai multor parteneri-cheie, inclusiv Republica Moldova și Armenia. Rusia impune traiectoria autoritară a Belarusului ca standard pentru alte țări care intră în orbita sa. Represiunea internă din **Belarus**, sprijinul militar activ pentru agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, care permite în special Rusiei și forțelor sale armate să utilizeze teritoriul său, inclusiv pentru desfășurarea de arme nucleare tactice, precum și operațiunile hibride la frontierele externe ale UE, inclusiv acțiunile economice și alte acțiuni destabilizatoare împotriva UE și a statelor sale membre, rămân o provocare gravă în materie de securitate pentru UE.

Stabilitatea și securitatea în regiunea extinsă a **Mării Negre** au o importanță strategică pentru UE. Regiunea este grav afectată de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, după cum o demonstrează incidentele recurente cu drone pe teritoriul statelor membre ale UE, cu implicații profunde în ceea ce privește securitatea, reziliența, libertatea de navigație și dezvoltarea economică, infrastructura critică și conectivitatea.

Estul Mării Mediterane rămâne o regiune de importanță strategică pentru securitatea și stabilitatea UE, ceea ce oferă oportunități semnificative, dar implică și provocări importante. Apărându-și interesele proprii și pe cele ale statelor sale membre, UE ar trebui să stimuleze partenerii din regiune să se implice în cadre și parteneriate de cooperare, în deplină conformitate cu dreptul internațional și cu acquis-ul UE. Dezvoltarea unei relații reciproc avantajoase cu **Turcia** într-un mod etapizat, proporțional și reversibil, în conformitate cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024, rămâne, de asemenea, în interesul strategic al UE. Implicarea constructivă a Turciei va fi esențială pentru înregistrarea de progrese în diferite domenii de cooperare. În această privință, UE consideră că reluarea discuțiilor privind soluționarea problemei cipriote și înregistrarea de progrese în cadrul acestora prezintă o importanță deosebită pentru îmbunătățirea în continuare a cooperării dintre UE și Turcia. UE se așteaptă în continuare ca Turcia să își asume fără echivoc angajamentul de a întreține relații de bună vecinătate, inclusiv de a renunța la orice amenințare de utilizare a forței.

UE are un interes direct și vital față de stabilitatea, securitatea și creșterea economică ale **bazinului mediteraneean, precum și ale vecinătății sudice extinse**. Consolidarea parteneriatului euro-mediteraneean este o prioritate strategică pentru UE, în vederea consolidării legăturilor economice, a relațiilor politice și a cooperării în materie de securitate cu partenerii sud-mediteraneeni, creând astfel oportunități comune și abordând provocările comune.

În **vecinătatea** noastră **sudică**, deteriorarea rapidă a situației din Orientul Mijlociu reprezintă o provocare directă pentru interesele strategice ale UE. Consecințele civile și umanitare masive ale conflictelor, pe lângă neîncrederea și tensiunile regionale grave, reprezintă un risc semnificativ și exercită o presiune imensă asupra capacităților umanitare, financiare și de gestionare a migrației ale UE, dacă rămân necontrolate.

În timp ce vecinătatea noastră **sudică** este amenințată de o instabilitate semnificativă, din Libia până în Yemen și Irak, situația din Israel și Palestina, stabilitatea din **Siria și Liban** și abordarea consecințelor războiului cu Iranul rămân cele mai presante provocări cu care se confruntă UE în prezent. Stabilitatea regională și restabilirea deplină a libertății de navigație și a tranzitului în condiții de siguranță prin strâmtoarea Ormuz, precum și o soluționare negociată pe termen lung a tuturor chestiunilor nesoluționate, în conformitate cu dreptul internațional, sunt esențiale. Interesul strategic al UE rămâne sprijinul pentru soluția bazată pe coexistența a două state și pentru o soluționare a conflictului israeliano-palestinian care să ofere tuturor o șansă de securitate și pace. **Golful** rămâne o regiune învecinată esențială pentru UE. Stabilitatea sa este esențială pentru securitatea regională, diversificarea economică și securitatea aprovizionării. Evoluțiile actuale evidențiază importanța strategică a strâmtoării Ormuz și a strâmtoării Bab el-Mandeb ca artere maritime critice pentru Europa. Perturbările de pe aceste căi navigabile amenință securitatea și stabilitatea regională, subminează libertatea de navigație și respectarea dreptului internațional, pun în pericol securitatea alimentară și lanțurile de aprovizionare și împiedică libera circulație a comerțului, conectivitatea, diversificarea energetică și reziliența economică. În același timp, **Iranul**, prin programele sale nucleare și de rachete balistice, prin cooperarea sa militară cu Rusia, prin activitățile sale destabilizatoare din regiune și din Europa și prin represiunea împotriva propriului popor, continuă să reprezinte o amenințare la adresa ordinii de securitate regionale și internaționale.

Peisajul de securitate al UE este modelat, din ce în ce mai mult, de evoluțiile din **regiunea arctică** și din jurul acesteia, inclusiv în ceea ce privește concentrarea de forțe militare, amenințările hibride, provocările în materie de mediu și climă și necesitatea rezilienței societății. Tensiunile geopolitice și concurența geoeconomică din regiunea arctică impun un răspuns din partea UE, împreună cu partenerii noștri.

Africa este un continent de importanță strategică pentru UE, cu un potențial considerabil, cu o populație tânără și în creștere, cu economii dinamice și cu resurse naturale diverse. Cu toate acestea, dezvoltarea acestui potențial este împiedicată de instabilitate, vulnerabilități economice, conflicte, terorism și extremism violent și/sau criminalitate organizată. În ultima vreme, concurența dintre marile puteri de influență din Africa s-a intensificat, alimentând strategii agresive de influență, fie în domeniul militar, fie în domeniile economic, bancar, mass-media, cibernetic, și prevalând din ce în ce mai mult asupra eforturilor coordonate, pe termen lung, de stabilizare și dezvoltare. Demografia, conflictele prelungite și lipsa unor structuri statale solide și a infrastructurii sociale creează condiții favorabile apariției crizelor, fie în Sudan, în Sahel sau în Golful Guineei. Aceste zone periculoase s-au extins la nivel regional, afectând comunitățile, servind drept paradisuri sigure pentru rețelele teroriste și infracționale și oferind pârghii pentru influența străină ostilă, cum ar fi cea din Rusia. Regiunea **Sahel** rămâne esențială pentru securitatea europeană din cauza amenințărilor interconectate care ne afectează interesele – terorismul și propagarea acestuia în țările învecinate, rețelele de criminalitate organizată care controlează rutele de trafic de droguri și de persoane către Europa, precum și cooperarea consolidată dintre Rusia și autoritățile țărilor din Sahelul Central – cu factori agravanți, cum ar fi fragilitatea statală, vidul de securitate și prezența sporită a concurenților strategici. **Sudanul** reprezintă în continuare cea mai mare criză mondială de strămutare în interiorul țării și de foamete, cu repercusiuni critice la nivel regional și nu numai, inclusiv pentru UE. Exploatarea vulnerabilităților și a instabilității destabilizează și mai mult statele fragile și economiile acestora, erodând totodată protecția civililor și a drepturilor omului. Migrația ilegală reprezintă o provocare comună care trebuie abordată de UE și Africa, ambele având interesul de a se asigura că migrația se desfășoară într-un mod sigur, ordonat și regulamentar.

Securitatea regiunii **indo-pacifice** și cea a Europei sunt mai interconectate ca niciodată. Comportamentul din ce în ce mai asertiv al Chinei în Marea Chinei de Sud și în Marea Chinei de Est, precum și în strâmtoarea Taiwan poate avea un impact din ce în ce mai mare asupra securității, stabilității și prosperității europene și indo-pacifice. Schimbarea statu-quo-ului în jurul strâmătorii Taiwan ar avea un impact profund asupra securității mondiale. În alte părți ale **Asiei**, Afganistanul continuă să suscite grave preocupări în materie de securitate pentru regiune, precum și pentru Uniunea Europeană în ceea ce privește terorismul sau răspândirea extremismului violent, traficul de droguri și provocările tot mai mari în ceea ce privește migrația ilegală. Anumiți actori, cum ar fi Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC), continuă să pună în pericol pacea și securitatea regionale și internaționale, prin intermediul armelor de distrugere în masă și programelor lor nucleare și de rachete balistice, dar și, din ce în ce mai des, prin operațiuni de colectare de informații, atacuri cibernetice și campanii de dezinformare. De asemenea, conflictele mai vechi persistente continuă să împiedice dezvoltarea unor mecanisme de securitate cuprinzătoare la nivelul întregii regiuni.

În cele din urmă, cu **America Latină și cu regiunea Caraibe** avem legături istorice și culturale profunde, precum și un angajament ferm față de multilateralism, pe baza unor principii și valori fundamentale comune. Cu toate acestea, dezechilibrele socioeconomice din mai multe țări din America Latină și, în unele cazuri, amenințarea stabilității politice ar putea declanșa fragilitate și perturbări. În America Centrală, este foarte probabil ca diviziunile regionale și presiunile puternice exercitate de migrație să continue, alimentând noi provocări transnaționale legate de criminalitatea organizată.

Aceste crize demonstrează modul în care **conflictele regionale produc efecte globale sistemice**. Mediul este definit de dinamici în cascadă. Conflictele perturbă fluxurile de energie; șocurile energetice determină inflație și instabilitate economică; stresul economic alimentează tensiunile sociale și fragmentarea politică. Deși UE, în calitate de actor principal care promovează multilateralismul și diplomația preventivă, răspunde acestor provocări prin construirea de parteneriate care contribuie la asigurarea securității noastre, actorii cu poziții intermediare din întreaga lume adoptă din ce în ce mai mult abordări de acoperire a riscurilor, conduși de preocupările legate de energie, securitate alimentară și suveranitate, mai puțin predispuși să se alinieze la perspectivele noastre.

Amenințări și provocări emergente și transnaționale

UE se confruntă, în mediul său strategic mai larg, cu o combinație periculoasă de agresiuni armate, anexări ilegale, state fragile, puteri revizioniste și regimuri autoritare. Aceste medii reprezintă un teren propice pentru **amenințări transnaționale multiple la adresa securității europene**, de la terorism, extremism violent și criminalitate organizată până la conflicte hibride și atacuri cibernetice, instrumentalizarea migrației ilegale, proliferarea armelor și slăbirea progresivă a arhitecturii de control al armamentului. Instabilitatea financiară și disparitățile sociale și economice extreme alimentează aceste dinamici și ne pot afecta din ce în ce mai puternic securitatea. Concurența pentru influență a devenit un factor major de insecuritate, instabilitate și volatilitate economică în vecinătatea noastră.

Provocarea reprezentată de **migrația ilegală**, inclusiv combaterea cauzelor sale profunde, trebuie abordată prin stabilirea obiectivelor de a combate rețelele infracționale de introducere ilegală de migranți și instrumentalizarea de către actorii care generează amenințări. Acest lucru trebuie realizat și prin parteneriate solide cu țările terțe în domeniul prevenirii plecărilor ilegale, dar și prin valorificarea oportunităților de migrație legală într-un mod sigur și ordonat, în concordanță cu competențele naționale ale statelor membre.

Rețelele transnaționale de **crimă organizată** reprezintă o amenințare majoră pentru cetățenii, întreprinderile și instituțiile europene, precum și pentru economia europeană. De asemenea, criminalitatea organizată devine din ce în ce mai destabilizatoare, accelerată de inteligența artificială (IA) și de alte tehnologii noi și din ce în ce mai interconectată, grupurile infracționale desfășurându-și activitatea în toate regiunile și continentele. Traficul de droguri, de arme de foc, spălarea banilor, criminalitatea informatică și introducerea ilegală de migranți reprezintă o amenințare comună pentru UE, Balcanii de Vest, America Latină și Caraibe, precum și, din ce în ce mai mult, pentru Africa de Vest. **Cursa pentru dominația tehnologică**, în special în domeniul inteligenței artificiale, va continua să modeleze mediul strategic, devenind principalul domeniu de concurență și un factor determinant. Actorii care devin lideri în domeniul IA vor fi în măsură să integreze procesul decizional, sistemele militare, manipularea informațiilor și puterea economică în moduri care generează avantaje structurale. Această dinamică sporește probabilitatea unei concentrări mai mari a puterii la nivel mondial.

Actorii statali și nestatali care utilizează tactici **hibride**, atacuri cibernetice, drone și alte incursiuni aeriene, campanii de dezinformare, ingerințe în procesele noastre electorale și politice, constrângerea economică și instrumentalizarea fluxurilor de migrație ilegală, precum și spionajul, inclusiv în rândul partenerilor, au contribuit la reducerea pragului de conflict, reprezentând amenințări directe și sensibile la adresa securității și integrității noastre democratice și permițând în același timp negarea plauzibilă și generând dileme în ceea ce privește atribuirea responsabilității.

Atacurile care implică acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine (**FIMI**) se intensifică atât în ceea ce privește frecvența, cât și gradul de sofisticare. Pentru actori precum Rusia și alții, FIMI fac parte dintr-un set mai larg de instrumente de război politic. Aceștia identifică lacunele și vulnerabilitățile din societățile noastre deschise și exacerbează diviziunile, creând instabilitate și urmărind paralizia procesului decizional. Actorii care generează amenințări combină adesea FIMI cu alte acțiuni hibride și își desfășoară activitatea în cadrul unor campanii coordonate, pe termen lung. Aceste amenințări nu numai că subminează procesele democratice și încrederea publicului, ci reprezintă și provocări semnificative pentru securitatea și integritatea noastră informațională.

Pe măsură ce câmpurile de luptă și zonele de război s-au înmulțit în vecinătatea noastră, de la Ucraina la Iran, sectoarele tehnologiei și industriei de război au evoluat dramatic, dezvăluind noi **lacune critice** și vulnerabilități **în materie de capacități** pentru europeni, inclusiv în ceea ce privește apărarea antiaeriană cu muniție și dronele.

Este foarte probabil ca **proliferarea armelor de distrugere în masă** și a vectorilor acestora să crească pe măsură ce marile puteri nucleare își vor extinde arsenalul, vor continua să dezvolte și să testeze noi sisteme de arme și să se distanțeze de mecanismele existente de control al armelor. Programul nuclear și balistic al RPDC este în continuare o preocupare crescândă. Programul nuclear al Iranului rămâne fără supraveghere internațională și constituie o sursă persistentă de instabilitate și conflict în regiune. Atât Rusia, cât și China își extind arsenalul nuclear și dezvoltă noi sisteme de arme. Conducerea rusă a amenințat că va folosi arme nucleare în contextul invaziei sale în Ucraina. De asemenea, puterile regionale au acces la arme convenționale sofisticate, de la sisteme antiacces și de interdicție zonală la rachete balistice și rachete de croazieră. Aceste tendințe sunt exacerbate de erodarea arhitecturii de control al armamentului în Europa, de la Tratatul privind forțele convenționale din Europa și până la Tratatul privind forțele nucleare cu rază medie de acțiune și Tratatul „Cer Deschis”. Acest vid normativ are un impact direct asupra securității UE. Respectarea interdicției mondiale referitoare la armele chimice este o responsabilitate comună la nivel mondial.

În același timp, accesul liber și sigur la **domeniile strategice mondiale** este tot mai contestat. Spațiul cibernetic a devenit un domeniu de concurență strategică, într-un moment în care dependența de tehnologiile digitale este din ce în ce mai mare. Ne confruntăm din ce în ce mai des cu atacuri cibernetice mai sofisticate. Este esențial să se mențină un spațiu cibernetic deschis, liber, stabil și sigur.

Domeniul **spațial** are implicații puternice în materie de securitate și apărare. Acesta este esențial pentru capacitățile de observare, monitorizare, navigație și comunicare, dar este un domeniu congestionat și contestat, cu comportamente din ce în ce mai iresponsabile ale concurenților strategici, amenințări frecvente la adresa infrastructurii spațiale orbitale și terestre, în timp ce actorii majori și emergenți își extind în mod semnificativ prezența și se pregătesc pentru lupte de război în spațiu.

Securitatea maritimă la nivel mondial este esențială pentru securitatea UE, dezvoltarea sa economică, liberul schimb, transporturi și securitatea energetică. UE s-a angajat să respecte ordinea juridică stabilită de UNCLOS, recunoscând rolul central al acesteia, și se așteaptă ca toate statele să respecte principiile și normele fundamentale ale dreptului mării. UE se confruntă cu un peisaj al amenințărilor maritime care se intensifică rapid, de la amenințări tradiționale, cum ar fi pirateria, traficul și jaful armat pe mare, la constrângeri impuse de stat și atacuri hibride asupra infrastructurii critice, inclusiv în apele europene. Tehnologiile emergente, cum ar fi inteligența artificială, aplicate navelor subacvatice fără echipaj, deși oferă multe oportunități, introduc, de asemenea, vulnerabilități specifice în domeniul maritim, care trebuie abordate. Zonele maritime, căile maritime de comunicație esențiale și mai multe puncte de strângere maritime, precum și fundul mării sunt din ce în ce mai contestate în întreaga lume. Securitatea **aeriană** a UE este, de asemenea, contestată prin poziționări aeriene din ce în ce mai agresive în contextul intensificării tacticilor antiacces/de interdicție zonală.

Schimbările climatice, degradarea mediului și dezastrele naturale vor avea, de asemenea, un impact puternic asupra contextului nostru de securitate în următoarele decenii și sunt factori dovediți de instabilitate și de conflict în întreaga lume, reprezentând, prin urmare, amenințări la adresa păcii și securității internaționale. Concurența pentru resurse naturale precum terenurile agricole și apa și exploatarea resurselor energetice în scopuri politice sunt exemple concrete în acest sens. Decarbonizarea și transformarea economiilor noastre în economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și circulare implică provocări specifice în materie de securitate, inclusiv accesul la materii prime critice, gestionarea lanțurilor valorice și durabilitatea, precum și schimbări economice și politice cauzate de tranziția de la combustibili fosili. **Crizele sanitare la nivel mondial** pot, de asemenea, să exercite presiuni considerabile asupra societăților și economiilor, cu implicații geopolitice extinse.

În contextul tuturor acestor provocări transnaționale, **erodarea accelerată a respectării dreptului internațional și amenințările tot mai mari la adresa instituțiilor mondiale și multilaterale de cooperare internațională**, la a căror modelare și dezvoltare am contribuit în ultimele decenii, constituie o provocare transversală și sistemică din ce în ce mai presantă pentru noi și partenerii noștri, deoarece subminează capacitatea globală, colectivă de a soluționa aceste provocări – și de a valorifica aceste oportunități – care pot fi abordate, sau pot fi abordate cel mai eficient, doar în mod colectiv.